

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa: **A. S.**, proti odporcovi: **OPÚ v T.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. D/2006/00170-6 zo dňa 25. októbra 2006 a č. D 2006/00170-7 zo dňa 25. októbra 2006, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 Sp 1/2007-19 zo dňa 14. marca 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 Sp 1/2007-19 zo dňa 14. marca 2007 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutia odporcu č. D/2006/00170-6 zo dňa 25. októbra 2006 a č. D/2006/00170-7 zo dňa 25. októbra 2006 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd v Trenčíne rozhodnutie odporcu č. D/2006/00170-6 zo dňa 25. októbra 2006 potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania. Uvedeným rozhodnutím odporca navrátil navrhovateľovi vlastníctvo k parc. č. X. v kat. úz. B. B. v podieloch uvedených vo výroku rozhodnutia z dôvodu splnenia základných podmienok uvedených v § 2 ods. 2 písm. c), § 3 ods.1 písm. b) zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon).

Rozhodnutím č. D/2006/00170-7 zo dňa 25. októbra 2006 odporca nenavrátil navrhovateľovi vlastníctvo k parc. č. X. v kat. úz. B. B. z dôvodu § 6 ods. 1 písm. d) zákona, ale mu priznal právo na náhradu za pozemky, konkrétne uvedené vo výroku rozhodnutia.

Krajský súd postupom podľa § 250l a nasl. OSP preskúmal napadnuté rozhodnutia, ktoré spojil na spoločné konanie a konanie, ktoré im predchádzalo, v rozsahu dôvodov odvolania, bez pojednávania podľa § 250f ods. 2 OSP, čo nie je v rozpore s verejným záujmom a dospel k záveru, že rozhodnutia sú v súlade so zákonom a podľa § 250q ods. 2 OSP ich potvrdil.

Proti rozsudku navrhovateľ podal odvolanie a v podstate žiadal zmeniť rozsudok krajského súdu a zrušiť napadnuté rozhodnutia odporcu z dôvodu ich nezákonnosti ako aj z dôvodu závažného procesného pochybenia pri ich doručovaní. Podľa jeho názoru krajský súd svoje rozhodnutie založil na domnienke, že navrhovateľ žiadal vydať viac pôdy, ako mu podľa zákona patrí. Uviedol, že pokiaľ sa jedná o parcelu č. X., PK X., kat. úz. B. B. je oprávnenou osobou, nakoľko túto vlastnil jeho otec a z nej nepožaduje vrátiť väčší podiel. Rozloha 449m² bol pôvodný majetkový podiel otca navrhovateľa na uvedenej parcele, ktorý navrhovateľ požaduje od štátu vrátiť, a ktorý mu je štát povinný prednostne vrátiť na nezastavanom zostatku pôvodnej parcely, a ak to nie je možné, tak vydaním náhradnej pôdy. Uviedol, že pozemkový úrad postupoval svojvoľným postupom, ktorý nemá oporu v zákone. Svojvoľne vyhlásil, že reštitučný podiel navrhovateľa z nezastavaného zbytku pôvodnej parcely je priamoúmerne nižší, teda namiesto 449m² mu bolo vrátené iba cca 136m², nakoľko by inak boli údajne dotknuté práva ostatných vlastníkov pôdy.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na nariadenom pojednávaní preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách dôvodov, ktoré boli uplatnené v podanom odvolaní a dospel k záveru, že odvolaniu treba priznať úspech.

Z obsahu administratívnych spisov odporcu súd zistil, že rozhodnutím č. D/2006/00170-6 zo dňa 25. októbra 2006 odporca rozhodol o navrátení vlastníctva k pozemkom navrhovateľovi. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, kedy si navrhovateľ uplatnil reštitučný nárok, že pozemky boli pôvodnému vlastníkovi vyvlastnené na základe výmeru Okresného národného výboru B. B., že rozhodnutie bolo vydané na základe PK vl. č. X. s identifikáciou parciel, pričom konštatoval, že boli splnené podmienky pre navrátenie vlastníctva k pozemkom dané zákonom.

Rozhodnutím č. D/2006/00170-7 zo dňa 25. októbra 2006 odporca rozhodol, že navrhovateľ je oprávnenou osobou, že sa mu nepriznáva vlastníctvo k pozemkom,

ale sa mu prevedú bezplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu v primeranej bonite a výmere. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, kedy si navrhovateľ uplatnil reštitučný nárok, že pozemky boli vyvlastnené pôvodnému vlastníkovi, a že navrhovateľ k návrhu priložil identifikáciu parciel. Konštatoval, že boli splnené podmienky pre navrátenie vlastníctva k pozemkom dané v zákone.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnom preskúmaní súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V zmysle tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov,“ (§ 250l až 250s OSP) sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnuté na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Rozhodovanie súdu o opravnom prostriedku proti rozhodnutiam správnych orgánov nepredstavuje pokračovanie správneho konania, nakoľko súd v predmetnom konaní preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy a zisťuje, či tvrdenie fyzickej osoby, že bola na svojich práva ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, je dôvodné.

Na konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní s uvedenými odchýlkami. Všeobecným predpisom v správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. (ďalej správny poriadok).

Rozhodnutie správneho orgánu musí mať zákonom ustanovenú formu, ktorú predstavujú obsahové a formálne náležitosti. Správny poriadok v ustanovení § 47 upravuje všeobecné náležitosti rozhodnutia, ktoré zároveň predstavujú minimálny štandard správnych rozhodnutí. Náležitosti rozhodnutia ustanovené správnym poriadkom sú vymedzené taxatívne. Jedinou výnimkou je upustenie od odôvodnenia, ak sa účastníkom v celom rozsahu vyhovel.

Správny poriadok rozlišuje jednak obsahové náležitosti a jednak formálne náležitosti rozhodnutia. Obsahovými náležitosťami sú výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Zákon so zreteľom na logickú štruktúru rozhodnutia ustanovuje poradie jednotlivých častí v jeho písomnom vyhotovení.

Jednotlivé časti musia byť aj formálne oddelené, aby nedošlo k situácii, že rozhodnutie by bolo nepreskúmateľné.

Výrok je najdôležitejšou časťou rozhodnutia, pretože obsahuje rozhodnutie vo veci, ktorá musí byť jednoznačne špecifikovaná. Preto musí byť formulovaný presne, určito, stručne a musí úplne vyjadrovať vyriešenie veci, ktorá je predmetom správneho konania. Z výroku musí byť predovšetkým zrejmé, čo bolo predmetom rozhodnutia, na základe akého právneho predpisu a ktorého ustanovenia správny orgán rozhodol.

Ďalšou obsahovou náležitosťou rozhodnutia je jeho odôvodnenie, ktoré plní niekoľko funkcií. Predovšetkým má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia musí správny orgán reagovať na dva okruhy problémov: na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené, a ich právny význam. Ďalej treba uviesť, aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotí správny orgán, prečo neboli vykonané niektoré navrhované dôkazy a napokon, ako sa správny orgán vyrovnal s námietkami účastníkov. V odôvodnení rozhodnutia nemožno uvádzať skutkové zistenia, ktoré sa buď vôbec nevykonali alebo sa o nich správny orgán dozvedel až po vyhlásení rozhodnutia.

Právne posúdenie veci znamená, že správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenia hmotnoprávneho predpisu. Medzi právnym posúdením a skutkovými zisteniami musí byť logický vzťah. Právne posúdenie veci musí obsahovať konkrétny odkaz na príslušný právny predpis, z ktorého správny orgán vo výrokovej časti rozhodnutia vychádzal a z ktorého vyvodzuje svoje právne posúdenie. Nestačí len citácia príslušného ustanovenia, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy, aby účastníci pochopili vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením. Osobitnú pozornosť treba v odôvodnení venovať tým skutočnostiam, ku ktorým správny orgán dospel na základe inštitútu voľnej úvahy.

Rozhodovanie správneho orgánu sa považuje za nepreskúmateľné buď pre nezrozumiteľnosť, alebo pre nedostatok dôvodov. Nezrozumiteľnosťou sa rozumie nielen jazyková, ale aj logická nezrozumiteľnosť. Patria sem aj prípady, keď z rozhodnutia nie je zrejmé, či a aké dôkazy boli vykonané a ďalej prípady, keď dôkazy sú v zjavnom rozpore medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia. Nepreskúmateľnosť z „nedostatku dôvodov“ neznamená len absolútny nedostatok odôvodnenia, ale zahŕňa aj prípady, keď pre dané rozhodnutie nebol dostatok dôvodov.

V danom prípade odporca v odôvodnení rozhodnutia len stručne uviedol určité skutkové okolnosti daného prípadu. Chýbajú jednoznačne dôvody a presné uvedenie

skutočností, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní, ak navrhovateľovi z parcely, ktorá je predmetom sporu, priznal iba určitú časť, pričom navrhovateľ žiadal a na to poukazoval, že mu patrí väčšia výmera pozemku. Ide o taký nedostatok rozhodnutia, ktoré súd rozsudkom nemôže nahradiť, lebo súdy v správnom súdnictve v súlade s ustanovením § 244 ods. 1 OSP preskúmavajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Zistiť skutkový stav je povinnosťou správneho orgánu skôr než dôjde k vyhláseniu rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie ale ani na zrušenie rozsudku krajského súdu a preto podľa § 220 OSP zmenil rozsudok krajského súdu tak, že podľa § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. d) OSP. zrušil rozhodnutia správneho orgánu pre nepreskúmateľnosť.

Správny orgán v novom konaní má postupovať v súlade so správnym poriadkom, náležite zistiť skutkový stav veci a jeho rozhodnutia musia mať náležitosti podľa § 47 správneho poriadku, t.j. obsahové náležitosti. Výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku musia byť aj formálne oddelené, aby nedošlo k situácii, že rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Najvyšší súd, keďže zmenil rozsudok krajského súdu a zrušil rozhodnutia odporcu a vrátil mu veci na nové konanie, nebude zaujímať názor k námietkam navrhovateľa týkajúcich sa procesného postupu odporcu, zisteniu skutkového stavu, hodnotenia už vykonaných, resp. zadovážených dôkazov, lebo procesné pochybenia odporca môže napraviť, dokazovanie podľa návrhu navrhovateľa môže byť doplnené, vykonané dokazovanie musí zhodnotiť odporca, taktiež sa musí vyrovnáť so všetkými námietkami vznesenými aj v odvolaní, preto by hodnotenie dôkazov a zaujatie stanoviska k námietkam navrhovateľa v odvolaní bolo zo strany najvyššieho súdu predčasné a nedostatočné.

Keďže odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné podľa § 220 OSP v spojení s ustanovením § 246c a § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. e) OSP rozhodol tak, že zmenil napadnutý rozsudok a zrušil rozhodnutia odporcu a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 246c, 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi ich nepriznal, nakoľko ich nežiadal a odporca zo zákona nemá právo na ich náhradu.

Podľa § 250j ods. 6 správny orgán je viazaný právnym názorom súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 16. apríla 2008

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová